

Kwartaalmonitor Luchtvaart

vierde kwartaal 2014

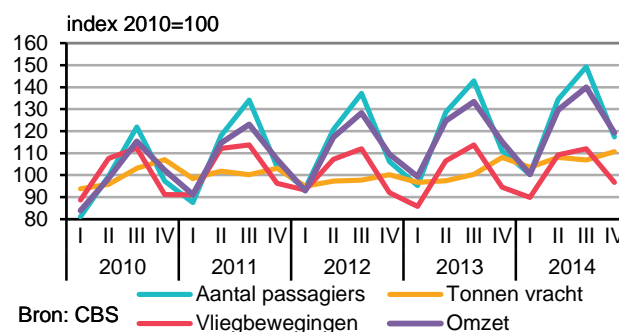
Meer passagiers vervoerd

- Toename aantal passagiers
- Meer goederen vervoerd
- Omzetgroei blijft uit
- Stabiele activiteit op kleine luchthavens
- Financiële kerncijfers
- Meer passagiers van en naar Caribisch Nederland, goederen stabiel
- Kaart: Luchthavens in Nederland

De Nederlandse nationale luchthavens verwerkten in het vierde kwartaal van 2014 meer passagiers dan in hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Over heel 2014 werden er zelfs meer dan 60 miljoen passagiers vervoerd. De hoogste passagiersgroei werd behaald door luchthaven Eindhoven. Het aantal tonnen vervoerde vracht nam in het vierde kwartaal met 2,5 procent toe. Het aantal vliegbewegingen nam, na de daling in het derde kwartaal, dit kwartaal weer toe. Ook de omzetontwikkeling van de dienstverlenende bedrijven in de luchtvaart was positief.

Een overzicht van alle nationale en kleine luchthavens staat op de laatste pagina van deze monitor. Caribisch Nederland wordt apart behandeld.

Ontwikkeling luchthavens

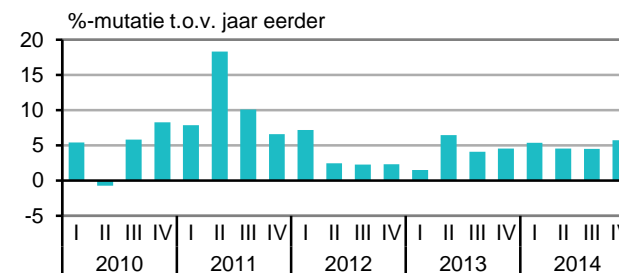
[Luchtvaart; nationale luchthavens](#)

Nationale luchthavens; passagiers

Meer passagiers vervoerd

Ruim 14 miljoen passagiers reisden in het vierde kwartaal van 2014 via de nationale luchthavens. Meer dan 90 procent van deze passagiers gingen via luchthaven Schiphol. In vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2013 steeg het aantal passagiers op de nationale luchthavens met 5,7 procent. Over het hele jaar is ten opzichte van een jaar eerder een stijging te zien van 5 procent. Door het wegvallen van enkele bestemmingen kreeg luchthaven Maastricht voor het vierde opeenvolgende kwartaal minder passagiers te verwerken. Hierdoor daalde over heel 2014 het aantal passagiers met 44 procent in vergelijking met een jaar eerder. In 2013 kende de luchthaven nog een passagiersgroei van 41 procent.

Ontwikkeling aantal passagiers op nationale luchthavens

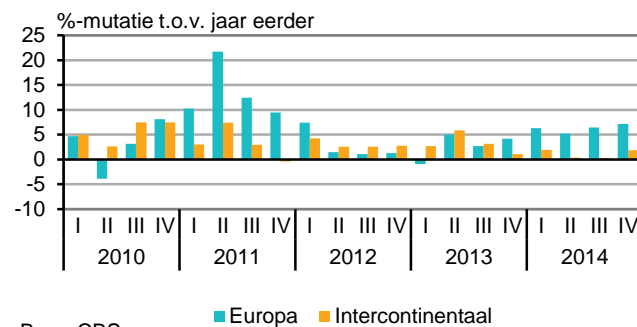
Bron: CBS

[Luchtvaart; nationale luchthavens](#)

Meeste intercontinentale passagiers via Schiphol

Het aantal passagiers van en naar Schiphol steeg in het vierde kwartaal van 2014 met 5,4 procent ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Ruim twee derde van alle passagiers op Schiphol had als directe herkomst/bestemming Europa. Via de andere luchthavens wordt overwegend van en naar Europese bestemmingen gevlogen. In tegenstelling tot de andere nationale luchthavens heeft Schiphol ook veel passagiers die landen en direct overstappen op een ander vliegtuig. In het vierde kwartaal waren 41 procent van de reizigers transfer passagiers.

Aantal passagiers Amsterdam Schiphol

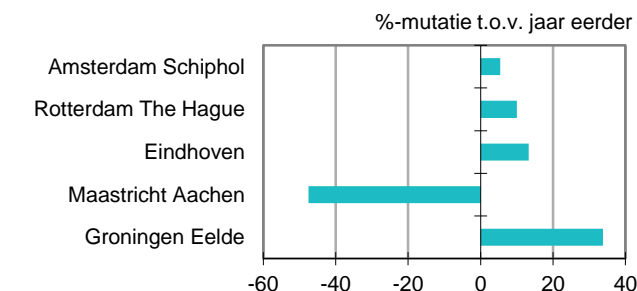
Bron: CBS

[Luchtvaart; nationale luchthavens](#)

Eindhoven grote groeier

Luchthaven Eindhoven verwerkte in het vierde kwartaal van 2014 bijna 900 duizend passagiers, een stijging van 13,3 procent in vergelijking met een jaar eerder. De luchthaven behaalde over het hele jaar de grootste groei van alle nationale luchthavens in ons land. Tussen 2004 en 2014 is het aantal passagiers bijna verzesvoudigd. Deze toename is vooral toe te schrijven aan de uitbreiding van het aantal bestemmingen. Luchthaven Groningen was de grootste groeier in het vierde kwartaal van 2014. Een derde meer passagiers maakte gebruik van deze luchthaven dan in hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Deze groei kon de kleinere passagiersaantallen over de eerste drie kwartalen van het jaar niet meer goed maken. Over heel 2014 daalde het aantal passagiers van en naar Groningen met 4 procent. Door het jaar heen wisselde het aantal bestemmingen vanaf Groningen.

Ontwikkeling aantal passagiers per nationale luchthaven (vierde kwartaal 2014)

Bron: CBS

[Luchtvaart; nationale luchthavens](#)

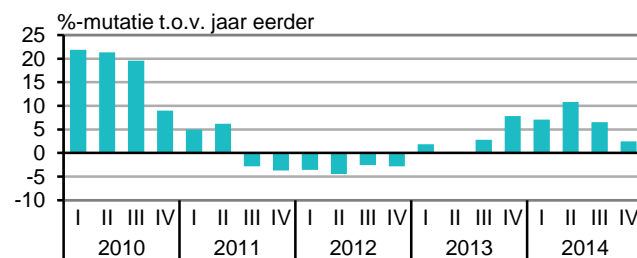
Nationale luchthavens; goederen

Meer goederen vervoerd via Schiphol

Ruim 435 duizend ton goederen werd in het vierde kwartaal van 2014 via nationale luchthavens vervoerd. De hoeveelheid luchtvracht groeide hiermee met 2,5 procent in vergelijking met dezelfde periode een jaar eerder. Deze groei kwam geheel voor rekening van Schiphol. Hier werd ook bijna 97 procent van alle luchtvracht afgehandeld, de rest ging via Maastricht. In vergelijking met het vierde kwartaal van 2013 daalde de hoeveelheid luchtvracht bij Maastricht ruim 6 procent.

Over heel 2014 steeg de hoeveelheid luchtvracht die via de Nederlandse luchthavens werd verwerkt met 6,6 procent.

Ontwikkeling tonnage goederen

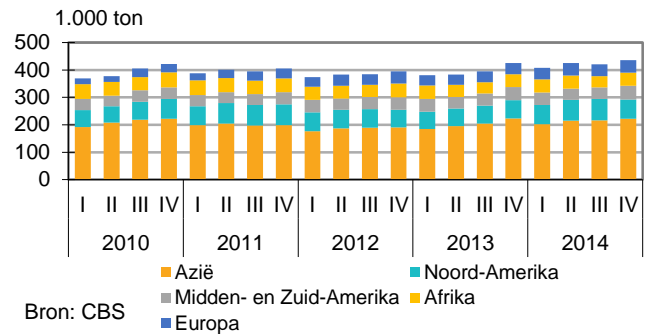
Bron: CBS

[Luchtvaart; nationale luchthavens](#)

Vooral Azië en Noord-Amerika

Ruim de helft van de goederen had in het vierde kwartaal van 2014 als herkomst/bestemming Azië. Het vervoerde gewicht van en naar dit continent lag dit kwartaal wel iets lager dan dezelfde periode een jaar eerder. Over heel 2014 steeg het vervoerde gewicht van en naar Azië met bijna 6 procent. Ruim 16 procent van de goederen had als herkomst/bestemming Noord-Amerika. Hier groeide het vervoerde gewicht ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder met 7 procent. Het vervoer van en naar Afrika, goed voor 10 procent van het totaal vervoerde gewicht, steeg in het vierde kwartaal met 1 procent in vergelijking met een jaar eerder.

Tonnage goederen naar herkomst/bestemming

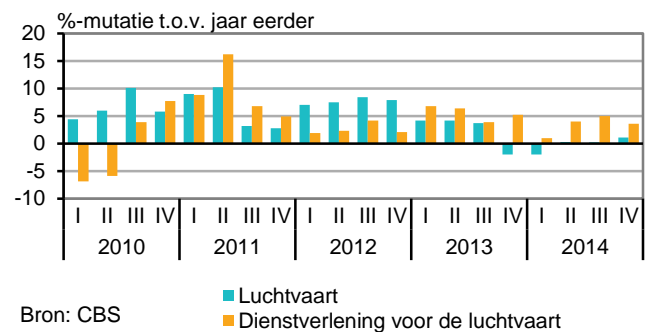
[Luchtvaart; nationale luchthavens](#)

Omzet en conjunctuur

Kleine omzetgroei luchtvaartmaatschappijen

In het vierde kwartaal wisten de Nederlandse luchtvaartmaatschappijen, evenals de twee voorgaande kwartalen, een kleine omzetgroei te behalen in vergelijking met een jaar eerder. Dit was echter niet voldoende om de omzetsdaling van het eerste kwartaal goed te maken. Hierdoor bleef de omzet over heel 2014 gelijk aan die van een jaar eerder. De traditionele luchtvaartmaatschappijen ondervinden veel concurrentie van de low-budget ondernemingen. De dienstverlenende bedrijven voor de luchtvaartbranche profiteerden wel van de toename in passagiers en goederen. Hun omzet steeg bijna 4 procent ten opzichte van het vierde kwartaal van 2013.

Omzetontwikkeling luchtvaartbranche

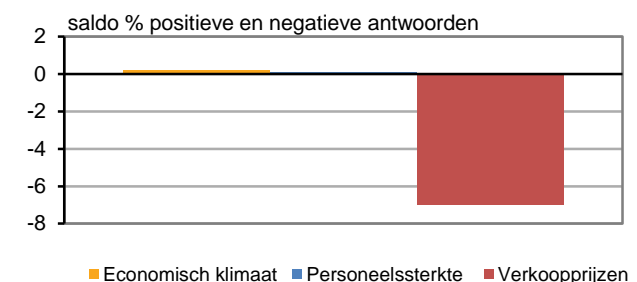

[Transportbedrijven; omzet, 2010=100](#)

Verwachting voor eerste kwartaal licht optimistisch

Nederlandse luchtvaartmaatschappijen zijn neutraal in hun verwachting over het economisch klimaat. Zo denkt 97 procent van de ondernemers dat het economisch klimaat in het eerste kwartaal van 2015 gelijk zal blijven. Ook de personeelssterkte zal volgens 98 procent van de luchtvaartmaatschappijen gelijk blijven. Wel denkt per saldo 7 procent van de ondernemers dat de tarieven in de luchtvaartbranche zullen afnemen.

Verwachtingen voor het eerste kwartaal 2015

[Conjunctuurenquête: bedrijfstakken](#)

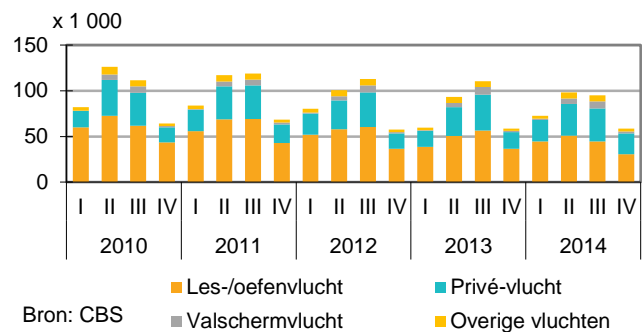
Kleine luchthavens

Vliegbewegingen op kleine luchthavens stabiel

In het vierde kwartaal van 2014 bleef het aantal vliegbewegingen op kleine luchthavens ongeveer gelijk. Ten opzichte van een jaar eerder was er een toename van 1 procent. Het grootste deel van de vliegbewegingen, 92 procent, waren niet-commerciële vluchten. Dit waren vooral les-/oefenvluchten (53 procent) en privévluchten (39 procent). Les-/oefenvluchten lieten ten opzichte van een jaar eerder een daling van 16 procent zien. Privévluchten namen met een kwart toe.

Commerciële vliegbewegingen bestaan vooral uit rondvluchten (81 procent). Deze lieten een stijging zien van bijna 13 procent.

Aantal vliegbewegingen

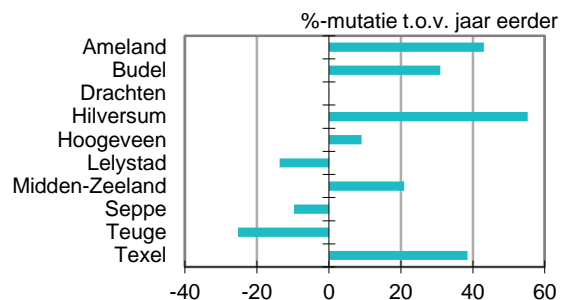
Bron: CBS

[Luchthavens; kleine luchthavens](#)

Activiteit Lelystad daalt

De activiteit op de kleine luchthavens was in het vierde kwartaal van 2014 bijna gelijk aan een jaar eerder. De grootste hiervan, Lelystad met ruim 19 duizend vliegbewegingen, liet een daling in vliegactiviteiten zien. Het aantal vliegbewegingen op Seppe (bijna 8 duizend) en Teuge (ruim 8 duizend) daalde ook. De dalingen op al deze luchthavens worden veroorzaakt door een terugloop van het aantal les-/oefenvluchten. Deze luchthavens laten al langer een neerwaartse trend zien. Bij de andere luchthavens waren juist flinke stijgingen te zien.

Ontwikkeling aantal vliegbewegingen (vierde kwartaal 2014)

Bron: CBS

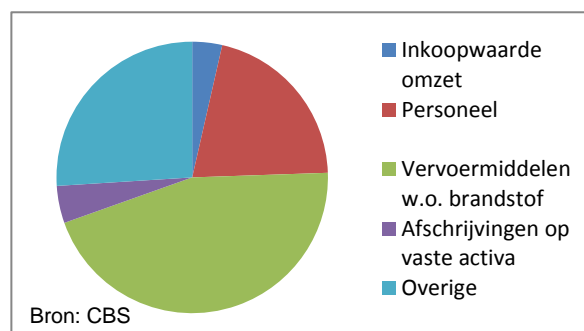
[Luchthavens; kleine luchthavens](#)

Financiële kerncijfers 2012

Luchtvaartmaatschappijen

Werkzame personen	x 1000	27,1
Bedrijfsopbrengsten	mln euro	10.336
Bedrijfskosten		10.254
Bedrijfsresultaat		82

Bedrijfskosten luchtvaartmaatschappijen, 2012

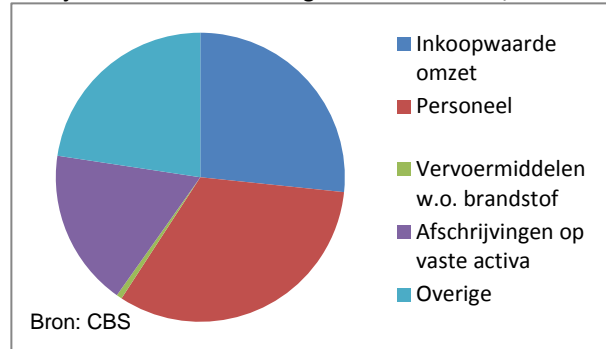
Bron: CBS

[Transport; arbeid en financiën](#)

Dienstverlening voor de luchtvaart

Werkzame personen	x 1000	6,2
Bedrijfsopbrengsten	mln euro	1.546
Bedrijfskosten		1.288
Bedrijfsresultaat		258

Bedrijfskosten dienstverlening voor de luchtvaart, 2012

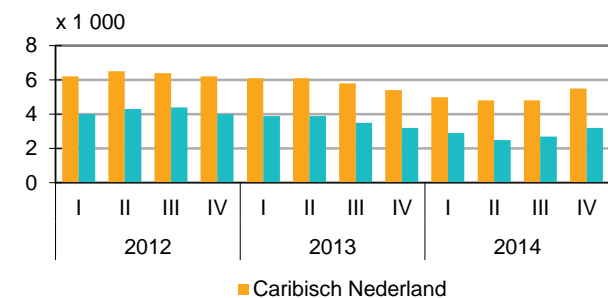
[Transport; arbeid en financiën](#)

Caribisch Nederland

Minder vliegbewegingen

In het vierde kwartaal van 2014 vonden er 5500 vliegbewegingen van en naar Caribisch Nederland plaats. Ten opzichte van een jaar eerder een stijging van 2 procent. Over heel 2014 daalde het aantal met 14 procent. Deze daling kwam geheel voor rekening van de luchthaven van Bonaire, waar enkele vluchten geschrapt zijn. Terwijl het aantal passagiers hier in 2014 met slechts 2 procent afnam, daalde het aantal vliegbewegingen met 22 procent. Met meer dan de helft van alle vliegbewegingen is Bonaire de grootste luchthaven van Caribisch Nederland. Het aantal vliegbewegingen van en naar Saba bleef gelijk, terwijl St. Eustatius in het vierde kwartaal 7 procent meer vliegbewegingen verwerkte.

Aantal vliegbewegingen

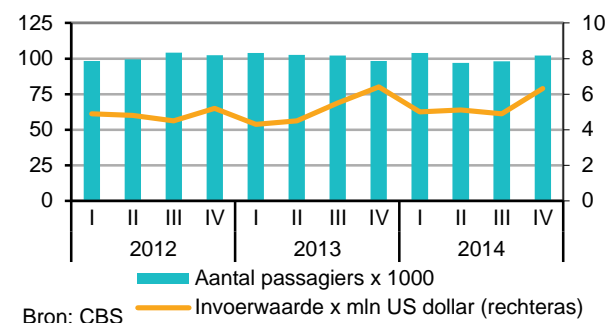

[Caribisch Nederland; luchtvaart](#)

Meer passagiers

Het aantal passagiers van en naar Caribisch Nederland nam in het vierde kwartaal van 2014 toe met 4 procent. Deze toename in het vierde kwartaal was niet voldoende om het hele jaar positief af te sluiten. De passagierstoename in het vierde kwartaal kwam voor rekening van de luchthavens van Bonaire en Saba. Op St. Eustatius bleef het aantal passagiers gelijk. De waarde van de via de lucht ingevoerde goederen bedroeg in het vierde kwartaal 6,3 miljoen US dollars. In vergelijking met een jaar eerder bleef de invoer stabiel. Over het hele jaar 2014 was er wel een stijging van bijna 4 procent. Ruim 90 procent van de totale invoerwaarde per vliegtuig gaat via Bonaire. Dit waren vooral diverse gefabriceerde goederen.

Aantal passagiers en invoerwaarde goederen

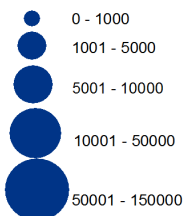

[Caribisch Nederland; luchtvaart](#)

Kaart luchthavens in Nederland; aantal vliegbewegingen vierde kwartaal 2014

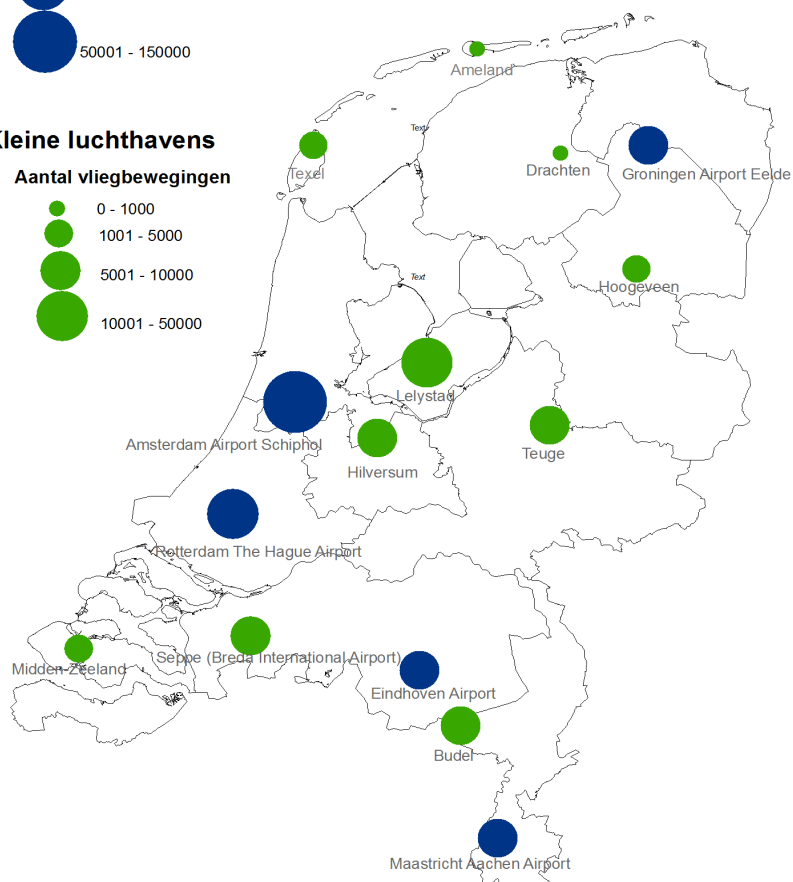
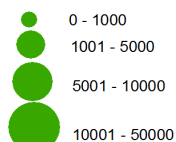
Nationale luchthavens

Aantal vliegbewegingen

Kleine luchthavens

Aantal vliegbewegingen

Opmerkingen betreffende deze publicatie

- Nationale luchthavens: Amsterdam Airport Schiphol, Rotterdam The Hague Airport, Eindhoven Airport, Maastricht Aachen Airport, Groningen Airport Eelde.
- Kleine luchthavens: Ameland, Budel, Drachten, Hilversum, Hoogeveen, Lelystad, Midden-Zeeland, Seppe, Teuge, Texel.
- Luchthavens Caribisch Nederland: Flamingo Airport Bonaire, F.D. Roosevelt Airport Sint Eustatius, Juancho E. Yrausquin Airport Saba
- Deze publicatie is samengesteld op basis van cijfers zoals deze op 30 maart 2015 bekend waren. Mogelijk zijn er op het moment van lezen actuelere cijfers, deze kunt u vinden via de links onder de grafieken.

Meer informatie

CBS infoservice: [infoservice online](#)
Telefonisch (09.00-17.00): 088 5707070

Media:
CBS persdienst: persdienst@cbs.nl
Telefonisch: 070 3374444

Colofon

Tekst Sector Verkeer en Vervoer (SVV)

Datum 31 maart 2015